

---

svého založení roku 1885 také ÚMDOČ a od 1911 i DDOČ. Pro profesionální herce bylo ochotnické divadlo nejen kolébkou talentů, ale i zmnožením hereckých příležitostí a zdrojem finančních prostředků - podobně jako později film, dabing a televize. Naopak pro divadelníky z ochoty byla přímá spolupráce s předními profesionály, do 50. let 20. stol. převážně s herci, od 60. let častěji s režiséry a dramaturgy (kromě přímé spolupráce i lektorská práce v kurzech a v odborných porotách) významnou příležitostí ke zkvalitnění vlastní práce. Ale to už jde o kapitolu poměrně známou.

O kulturní vyspělosti ochotníků svědčí i další zajímavá historická kapitola. K pořízení individuálních dekorací či k malbě opon si některé spolky zvaly významné malíře v době, kdy to v profesionálním divadle nebylo zcela běžné. Alfons Mucha spolku v Ivančicích namaloval dekorace roku 1879, taky s nimi hrál a režíroval, podobně zač. 80. let v Mikulově. Antonín Slaviček roku 1904 vytvořil dekorace pro ochotníky v Kameničkách a též rok si ochotníci z Moravských Prus objednali oponu u člena Osmy, malíře Antonína Procházky, rodáka z nedalekých Vážan. Jindřich Prucha roku 1814 maloval dekorace pro spolek z Kraskova u Seče, G. Muttich spolupracoval se souborem z Vysokého nad Jizerou 1916.

Tolik alespoň pár zmínek pro připomenutí postavení ochotnického divadla a jeho inspirativního přínosu české kultuře.

Naši lidé pracovali bez rekvizit, hráli hry na náměstí, na volném prostoru nebo ve světnicích. Nezval si pamatoval, že se u nich v hospodě hrála Svatá Jenováfa, česká hra, tak, že přinesli do hospody stromek, postavili ho, pod něj si lehlo děvče bíle oděné a mělo u sebe kozu místo laně. Stromek je les a koza je laň. Nikomu to nikdo nevykládá, musíte to vědět. To je velký argument pro naše divadlo v zápase s naturalismem. Myslíme, že musíme na scéně hromadit spoustu věcí. Není proti tradici našeho lidu vybírat si ze skutečnosti jenom typické věci a dávat je k sobě ve zvláštním fantastickém poměru.

E. F. Burian: Divadlo za našich dnů. Naše lidová tvořivost. Praha 1962, s. 114.